

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΕΒΔΟΜΟ ΤΜΗΜΑ**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, την 12^η Νοεμβρίου 2024, με την ακόλουθη σύνθεση: Μαρία Βλαχάκη, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Ιωάννα Ρούλια και Ιωάννης Καλακίκος, Σύμβουλοι, Ευπραξία Δημολιού και Ελευθερία Πρασιανάκη (εισηγήτρια), Πάρεδροι με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Αντώνιος Νικητάκης, κωλυμένου του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας.

Γραμματέας: Γεωργία Τζένου, Προϊσταμένη της Γραμματείας του Τμήματος.

Για να αποφασίσει σχετικά με την από 26.9.2024 (Α.Β.Δ. .../26.9.2024) προσφυγή ανάκλησης της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», η οποία εδρεύει στη ... (...), εκπροσωπείται νόμιμα και παραστάθηκε διά του πληρεξούσιου δικηγόρου της Χρήστου Κυραλίδη (Α.Μ. του Δ.Σ. Θεσσαλονίκης 5977).

Με την υπό κρίση προσφυγή ζητείται η ανάκληση της 352/2024 Πράξης του Ζ' Κλιμακίου (Η' θερινού) του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το Ελληνικό Δημόσιο παραστάθηκε διά δηλώσεως του άρθρου 231 παρ. 1 του ν. 4700/2020 (Α' 127) της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Βασιλικής Παπαλόη.

Κατά τη συνεδρίαση το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο της προσφεύγουσας, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της προσφυγής ανάκλησης.

Τον Επίτροπο της Επικρατείας, ο οποίος πρότεινε την απόρριψη της προσφυγής ανάκλησης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη κατ' άρθρο 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020, με την παρουσία όλων των ανωτέρω μελών του.

**Αφού άκουσε την εισήγηση της Παρέδρου Ελευθερίας Πρασιανάκη
Μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου**

Σκέφθηκε σύμφωνα με τον νόμο και αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Για την άσκηση της ένδικης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (βλ. το με κωδικό πληρωμής ... ηλεκτρονικό παράβολο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης).

2. Με την υπό κρίση προσφυγή, όπως αυτή αναπτύσσεται με τα από 12.11.2024 και 13.11.2024 νομίμως υποβληθέντα υπομνήματα, ζητείται η ανάκληση της 352/2024 Πράξης του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου σύμβασης μεταξύ του Δήμου Προποντίδας και της προσφεύγουσας εταιρείας με την επωνυμία «...ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με αντικείμενο τη «Συντήρηση αποχετευτικών δικτύων Δήμου Νέας Προποντίδας», προϋπολογιζόμενης δαπάνης 1.600.000 ευρώ προ ΦΠΑ, με ισόποσο δικαίωμα προαίρεσης.

3. Η υπό κρίση προσφυγή έχει ασκηθεί εμπροθέσμως και εν γένει νομοτύπως, και, ως εκ τούτου, είναι τυπικά δεκτή και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω ως προς τη βασιμότητα των προβαλλόμενων με αυτή λόγων.

4. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την .../2024 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Νέας Προποντίδας προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την ανάθεση της σύμβασης με τίτλο «Συντήρηση αποχετευτικών δικτύων Δήμου Νέας Προποντίδας», συνολικού προϋπολογισμού 1.600.000 ευρώ προ ΦΠΑ και 1.984.000 ευρώ (με ΦΠΑ), με ισόποσο δικαίωμα προαίρεσης. Η σύμβαση χρηματοδοτείται από πόρους του Δήμου Νέας Προποντίδας. Το αντικείμενο της σύμβασης περιλαμβάνει, ειδικότερα, όπως αναλυτικά αναφέρεται στο άρθρο 1.3 της Διακήρυξης (ΑΔΑΜ: ...), τις ακόλουθες εργασίες: «i) Τη λειτουργία, τον έλεγχο και τη συντήρηση του συστήματος αναρρόφησης λυμάτων εν κενώ (vacuum) των Τοπικών Κοινοτήτων Ν. Ποτίδαιας, με περίπου 240 φρεάτια με τις βαλβίδες αναρρόφησης, και Ν. Φλογητών, με περίπου 290 φρεάτια με τις βαλβίδες αναρρόφησης, καθώς και των αντλιοστασίων αναρρόφησης των λυμάτων και προσαγωγής των στις Ε.Ε.Α. Ν. Ποτίδαιας και Διονυσίου του Δήμου Ν. Προποντίδας. ii) Τη συντήρηση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των τριών αντλιοστασίων αποχέτευσης με βαρύτητα στα Ν. Μουδανιά, των δυο αντλιοστασίων αποχέτευσης με βαρύτητα στην Τ.Κ. Διονυσίου και των τριών αντλιοστασίων αποχέτευσης με βαρύτητα στην Ν. Καλλικράτεια. iii) Τον καθαρισμό με αναρρόφηση των λυμάτων, των αντλιοστασίων κενού και βαρύτητας της Ν. Ποτίδαιας, των Ν. Μουδανιών, του Διονυσίου, των Ν. Φλογητών και της Ν. Καλλικράτειας. iv) Την προμήθεια (ενοικίαση) του ανάλογου εξοπλισμού, την εγκατάσταση αυτού, την προμήθεια και τροφοδότηση με αναλώσιμα υλικά και την αυτόματη λειτουργία δεκατριών (13) συστημάτων λιποδιαλυτών σε δώδεκα (12) αντλιοστάσια λυμάτων του Δήμου Ν. Προποντίδας. v) Την επισκευή του ηλεκτρομηχανολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που έχει άμεση σχέση με τις ως άνω δραστηριότητες». Ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής.

5. Στο άρθρο 2.2.5 «Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια» της ως άνω διακήρυξης προβλέπονται τα εξής: «Όσον αφορά την

οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν: α) Ελάχιστο μέσο γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών των τριών (3) τελευταίων δημοσιευμένων οικονομικών χρήσεων (έτη 2020, 2021, 2022) ίσο ή μεγαλύτερο από το 100% του προϋπολογισμού (χωρίς προαίρεση), χωρίς Φ.Π.Α., ανά έτος, δηλ. τουλάχιστον 400.000,00 ευρώ. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις θα πρέπει να καλύπτονται από κάθε μέλος της ένωσης».

6. Στο διαγωνισμό συμμετείχαν δύο οικονομικοί φορείς και, συγκεκριμένα, οι εταιρείες με την επωνυμία «...ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «...ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ». Η δεύτερη, ωστόσο, εταιρεία αποκλείστηκε κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής της στο διαγωνισμό, διότι, μεταξύ άλλων, στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) που υπέβαλε, δήλωσε στο «Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής», «B: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια», ότι ο μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών της είναι 117.136,85 ευρώ, ήτοι ποσό που προδήλως υπολείπεται του ελάχιστου ετήσιου μέσου κύκλου εργασιών των 400.000,00 ευρώ, που τέθηκε ως κριτήριο χρηματοοικονομικής επάρκειας από την οικεία διακήρυξη. Κατόπιν τούτου, με την .../17.7.2024 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Νέας Προποντίδας κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, μετά και τον έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης, στην ήδη προσφεύγουσα εταιρεία «...ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», έναντι συμβατικού τιμήματος 1.528.340 ευρώ (προ ΦΠΑ, χωρίς το δικαίωμα προαίρεσης). Κατά δε του κύρους της διαγωνιστικής διαδικασίας δεν ασκήθηκε προδικαστική προσφυγή.

7. Με την προσβαλλόμενη Πράξη του το Κλιμάκιο έκρινε ότι ο προβλεπόμενος στο άρθρο 2.2.5 της διακήρυξης όρος, σύμφωνα με τον οποίο, σε περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, όλες οι ελάχιστες απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας «θα πρέπει να καλύπτονται από κάθε μέλος της ένωσης» είναι μη νόμιμος, διότι αντίκειται στο άρθρο 254 παρ. 3 του ν. 4412/2016, που επιτρέπει την εισαγωγή παρεκκλίσεων στον τρόπο με τον οποίο οι ενώσεις οικονομικών φορέων πρέπει να πληρούν τις οριζόμενες στη διακήρυξη απαιτήσεις ως προς την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα και όχι και ως προς τη χρηματοοικονομική επάρκεια. Ανεξαρτήτως αυτού, το Κλιμάκιο έκρινε ότι η συγκεκριμένη πρόβλεψη αντίκειται και στην αρχή της αναλογικότητας, αφού η αναγκαία οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια εν τέλει διασφαλίζεται είτε οι οικείες απαιτήσεις της διακήρυξης πληρούνται από έναν μόνον οικονομικό φορέα -μέλος της ένωσης είτε από περισσότερους εκ των μετεχόντων στην ένωση, τα μέλη της οποίας ευθύνονται εκ του νόμου (άρθρο 254 παρ. 5 του ν. 4412/2016), αλληλεγγύως και εις ολόκληρον, έναντι του αναθέτοντος φορέα. Εξάλλου, ο Δήμος Νέας Προποντίδας δεν επικαλείτο λόγους συνδεόμενους με το

αντικείμενο, τις ιδιαιτερότητες ή τις συνθήκες εκτέλεσης της σύμβασης, που δικαιολογούν τη θέσπιση ενός τέτοιου περιορισμού. Κατά την κρίση του Κλιμακίου, η εν λόγω πλημμέλεια είναι ουσιώδης και, ως εκ τούτου, κωλύεται η υπογραφή της ελεγχόμενης σύμβασης, διότι η ως άνω πρόβλεψη περιόρισε την ανάπτυξη ανταγωνισμού αφού απέτρεψε τη συμμετοχή στον διαγωνισμό ενώσεων οικονομικών φορέων, των οποίων τα μέλη δεν κάλυπταν την εν λόγω απαίτηση χρηματοοικονομικής επάρκειας. Τέλος, το Κλιμάκιο διαπίστωσε ότι σε μια σειρά διαγωνιστικών διαδικασιών, που παρατίθενται αναλυτικά στην Πράξη του, παρατηρείται η πρακτική να υποβάλλουν προσφορές μόνον οι ίδιες ως άνω δύο εταιρείες, ήτοι η προσφεύγουσα και η εταιρεία με την επωνυμία «...ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «...Ι.Κ.Ε.», και, σχεδόν πάντα, η συμμετοχή της δεύτερης να απορρίπτεται λόγω τυπικών παραλείψεων (μη υποβολή, συνήθως, εγγυητικής επιστολής συμμετοχής στο διαγωνισμό) ή λόγω υποβολής προφανώς απαράδεκτης προσφοράς όπως εν προκειμένω. Σημειωτέον ότι η ως άνω δεύτερη εταιρεία τελεί, από 16.10.2024, υπό εκκαθάριση, σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ στοιχεία (αριθμός ΓΕΜΗ ...). Κατόπιν τούτου, το Κλιμάκιο προέβη, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 77 παρ. 2 του ν. 4820/2021 (Α' 130), σε κοινοποίηση της Πράξης του στην Επιτροπή Ανταγωνισμού για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της (βλ. άρθρα 12 και 14 ν. 3959/2011, Α' 93, και Ζ' Κλ. 251 και 252/2024).

8. Με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής ανάκλησης και τα από 12.11.2024 και 13.11.2024 υπομνήματα προβάλλεται ότι η κρίση του Κλιμακίου περί πλημμέλειας του άρθρου 2.2.5 της διακήρυξης είναι εσφαλμένη, διότι η αληθής έννοια της διάταξης αυτής, ερμηνευόμενης σε συνδυασμό με το άρθρο 2.2.8.1 της διακήρυξης, είναι ότι σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων αρκεί το εν λόγω κριτήριο να καλύπτεται αυτοτελώς τουλάχιστον από ένα από τα μέλη της ένωσης και όχι από καθένα από αυτά ξεχωριστά. Ειδικότερα, στο άρθρο 2.2.8.1 «περί στήριξης στις ικανότητες τρίτων» προβλέπεται η εν γένει δυνατότητα στήριξης των διαγωνιζομένων, για την πλήρωση των κριτηρίων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6, στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών με αυτούς. Ειδικά δε ως προς τις ενώσεις οικονομικών φορέων ορίζεται ότι οι τελευταίες δύνανται να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων. Από τον συνδυασμό των ρυθμίσεων αυτών συνάγεται, κατά την προσφεύγουσα, ότι για την παραδεκτή συμμετοχή στον διαγωνισμό ένωσης οικονομικών φορέων αρκεί το κριτήριο χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 2.2.5 της διακήρυξης να καλύπτεται αυτοτελώς από ένα και όχι από όλα τα μέλη της ένωσης. Υπό την ανωτέρω έννοια, η εν λόγω διάταξη της διακήρυξης, με την οποία δεν απαιτείται η αθροιστική κάλυψη του

κριτηρίου χρηματοοικονομικής επάρκειας, όπως αβασίμως, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, δέχθηκε το Κλιμάκιο, παρίσταται δικαιολογημένη και εύλογη, λαμβάνοντας υπόψη αφενός μεν το χαμηλό ύψος που ζητείται με το εν λόγω κριτήριο, το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου 10% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της προαίρεσης (βλ. και άρθρο 75 παρ. 3 του ν. 4412/2016, που επιτρέπει στις αναθέτουσες αρχές ο ελάχιστος απαιτούμενος ετήσιος κύκλος εργασιών να φτάνει μέχρι και το 200% του προϋπολογισμού της σύμβασης), και δύναται ευχερώς να καλυφθεί από μεγάλο αριθμό εταιρειών δραστηριοποιούμενων στα υδραυλικά έργα, αφετέρου δε την έκταση, την πολυπλοκότητα και τη σημασία για τη δημόσια υγεία του αντικειμένου της σύμβασης, που αφορά στη λειτουργία και συντήρηση αντλιοστασίων αναρρόφησης και αποχέτευσης και στην προμήθεια και επισκευή του σχετικού ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού σε πλήθος τοπικών κοινοτήτων του Δήμου Νέας Προποντίδας. Σε κάθε περίπτωση, με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής προβάλλεται επικουρικώς ότι η διαπιστωθείσα πλημμέλεια δεν παρίσταται ουσιώδης και δεν στοιχειοθετεί κώλυμα για την υπογραφή της σύμβασης, διότι ακόμη κι αν υποτεθεί ότι, σε περίπτωση ένωσης, όλοι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς θα πρέπει να πληρούν το προαναφερθέν κριτήριο χρηματοοικονομικής επάρκειας, αυτό μπορεί ευχερώς να καλυφθεί από μεγάλο αριθμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Με τα δεδομένα αυτά, το ως άνω κριτήριο περί ελάχιστου απαιτούμενου κύκλου εργασιών ύψους τουλάχιστον 400.000 ευρώ από κάθε μέλος διαγωνιζόμενης που μετέχει με τη μορφή της ένωσης οικονομικών φορέων δεν περιόρισε τη συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο διαγωνισμό, αντιθέτως θεωρείται επαρκής ο ανταγωνισμός που αναπτύχθηκε, λαμβάνοντας υπόψη τον εξειδικευμένο χαρακτήρα του αντικειμένου της σύμβασης και το γεγονός ότι υποβλήθηκαν δύο προσφορές στον διαγωνισμό.

9. Η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία ανάθεσης υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου II (άρθρα 222 έως 338) του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147) ως εκ του φορέα ανάθεσής της και του αντικειμένου της (βλ. άρθρο 230 παρ. 2 του ιδίου νόμου). Ο ν. 4412/2016 ορίζει στο άρθρο 254, με τίτλο «Οικονομικοί φορείς (άρθρο 37 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)», ότι «1. (...) 2. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων μπορούν να συμμετέχουν ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών συμπράξεων. Οι αναθέτοντες φορείς δεν απαιτούν από τις εν λόγω ενώσεις να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή προσφοράς ή την αίτηση συμμετοχής. 3. Όπου κρίνεται αναγκαίο, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να διευκρινίζουν στα έγγραφα της σύμβασης τον τρόπο με τον οποίο οι ενώσεις οικονομικών φορέων θα πρέπει να πληρούν τα κριτήρια

και τις απαιτήσεις σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, που αναφέρονται στα άρθρα 303 έως 309, εφόσον αυτό αιτιολογείται από αντικειμενικούς λόγους και είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας. Όροι που αφορούν την εκτέλεση της σύμβασης από τέτοιου είδους ενώσεις οικονομικών φορέων, διαφορετικοί από εκείνους που επιβάλλονται σε μεμονωμένους συμμετέχοντες, πρέπει επίσης να δικαιολογούνται από αντικειμενικούς λόγους και να είναι σύμφωνοι με την αρχή της αναλογικότητας (...) 5. Στις περιπτώσεις υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, όλα τα μέλη της ευθύνονται έναντι του αναθέτοντος φορέα αλληλέγγυα και εις ολόκληρον. Σε περίπτωση ανάθεσης της σύμβασης στην ένωση, η ευθύνη αυτή εξακολουθεί μέχρι πλήρους εκτέλεσης της σύμβασης», στο άρθρο 305, με τίτλο «Χρήση των λόγων αποκλεισμού και των κριτηρίων επιλογής που προβλέπονται στο Βιβλίο Ι (άρθρο 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ), ότι «1. (...) οι αντικειμενικοί κανόνες, οι λόγοι αποκλεισμού και τα κριτήρια για την επιλογή των υποψηφίων και των προσφερόντων σε ανοικτή διαδικασία (...) μπορούν να περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που παρατίθενται στο άρθρο 73 (...). 2. Τα κριτήρια και οι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μπορούν να περιλαμβάνουν τα κριτήρια επιλογής που παρατίθενται στα άρθρα 75 περί κριτηρίων επιλογής (...)», στο άρθρο 75, με τίτλο «Κριτήρια επιλογής (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ότι «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) (...) β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) (...). Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. 2. (...) 3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. (...) Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις (...). 4. (...) 5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως

ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης (...)), και στο άρθρο 307, με τίτλο «Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων (άρθρο 79 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)», ότι «1. (...) 2. Εάν οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των υποψηφίων και των προσφερόντων στην ανοικτή διαδικασία (...) περιλαμβάνουν απαιτήσεις σχετικά με την οικονομική και χρηματοπιστωτική ικανότητα του οικονομικού φορέα ή με τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητές του, ο οικονομικός φορέας μπορεί, όπου κριθεί απαραίτητο, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών που τον συνδέουν με αυτούς. (...) Όταν οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ο αναθέτων φορέας μπορεί να απαιτεί ο οικονομικός φορέας και οι φορείς αυτοί να είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης. Υπό τους ιδίους όρους, μια ένωση οικονομικών φορέων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 254, μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων».

10. Από τις διατάξεις που προεκτέθηκαν στη σκέψη 9 συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: **(i)** Ο αναθέτων φορέας διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια να θέτει στη διακήρυξη τις ελάχιστες απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που πρέπει να πληρούν οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς, υπό την προϋπόθεση ότι οι απαιτήσεις αυτές συνάδουν με τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής των διακρίσεων, σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να μην αποτρέπεται η συμμετοχή οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), με στόχο το ευρύτερο δυνατό άνοιγμα στον ανταγωνισμό, συνδέονται με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης χωρίς να επάγονται αδικαιολόγητους ή υπέρμετρους φραγμούς στην ελεύθερη ανάπτυξη του ανταγωνισμού, και τελούν σε σχέση αναλογίας με το μέγεθος και τη φύση της σύμβασης (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 83 στο Προοίμιο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 88 και 109 στο Προοίμιο της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, ΕλΣυν Ολομ. 505/2021, Τμ. Μειζ.-Επταμ. Σύνθ. 1563/2019, 1265/2019 και ΕλΣυν VI Τμ. 2402/2010, πρβλ. απόφαση ΔΕΕ της 18.10.2012, Edukozivig – Hochtief Construcion AG, C-218/2011, σκ. 28 και 32). **(ii)** Κατά τη θέση των οικείων όρων, ο αναθέτων φορέας πρέπει να λαμβάνει υπόψη του το δικαίωμα κάθε οικονομικού φορέα να επικαλείται τις οικονομικές και χρηματοοικονομικές ικανότητες άλλων φορέων, προκειμένου να αποδείξει ότι διαθέτει το επίπεδο ικανότητας που απαιτείται από τη διακήρυξη (αποφάσεις ΔΕΕ της 2.6.2016, Pippo Pizzo, C-27/2015, σκ. 25, και της 10.10.2013, Swm Costruzioni 2 SpA, Mannochi Luigino DI, C-94/2012 σκ. 29), ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 26.1.2023, SC NV Construct SRL, C-

403/2021, σκ. 72-75, ΕλΣυν Ολ. 375/2024, σκ. 21, και ΣτΕ Δ' Τμήμα 1412/2024, σκ. 10). **(iii)** Το δικαίωμα αυτό έχει και η ένωση οικονομικών φορέων, η οποία, κατά τη ρητή πρόβλεψη του ενωσιακού (άρθρο 63 παρ.1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 79 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) και του εθνικού δικαίου (άρθρα 78 παρ.1 και 307 παρ. 1 του ν. 4412/2016), μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των μελών της ή και τρίτων (απόφαση ΔΕΕ της 28.4.2022, Caruter Srl, C-642/2020, σκ. 36), πολλώ μάλλον καθόσον η άτυπη δημιουργία της ένωσης στοχεύει ακριβώς στη σώρευση των χρηματοδοτικών (ή/και τεχνικών δυνατοτήτων) των οικονομικών φορέων που μετέχουν σε αυτήν για την απόδειξη της καταλληλότητάς της να εκτελέσει τη σύμβαση, τα δε μέλη της ένωσης ευθύνονται έναντι της αναθέτουσας αρχής αλληλεγγύως και εις ολόκληρον (άρθρα 19 παρ. 4 και 254 παρ. 5 ν. 4412/2016). Εξάλλου, η ρητή πρόβλεψη του δικαιώματος της ένωσης να επικαλείται τη χρηματοοικονομική (ή/και τεχνική) ικανότητα ενός ή περισσοτέρων εκ των μελών της για την παραδεκτή συμμετοχή της σε δημόσιο διαγωνισμό επιτρέπει την πρόσβαση των ΜΜΕ στις διαγωνιστικές διαδικασίες (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 2, 59, 78 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 88 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, αποφάσεις ΔΕΕ της 28.4.2022, Caruter Srl, C-642/2020, σκ. 42, της 2.6.2016, Pippo Pizzo, C-27/2015, σκ. 27, της 10.10.2013, Swm Costruzioni 2 SpA, Mannochi Luigino DI, C-94/2012 σκ. 34) και συνάδει προς τον σκοπό του ανοίγματος των δημοσίων συμβάσεων στον ευρύτερο δυνατό ανταγωνισμό (αποφάσεις ΔΕΕ της 2.6.2016, Pippo Pizzo, C-27/2015, σκ. 27, και της 23.12.2009, CoNISMa, C-305/2008, σκ. 37). **(iv)** Κατ' εξαίρεση, ο αναθέτων φορέας μπορεί, σύμφωνα με τα άρθρα 19 παρ. 2 εδ. γ' και ζ' και 254 παρ. 3 του ν. 4412/2016, να διευκρινίζει στα έγγραφα της σύμβασης «τον τρόπο» με τον οποίο οι ενώσεις οικονομικών φορέων πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (ή/και τεχνικής ικανότητας), εισάγοντας παρεκκλίσεις, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο εξαιτίας των ειδικών συνθηκών της υπό ανάθεση σύμβασης, δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους που συνέχονται με τη φύση, την πολυπλοκότητα ή τις ιδιαιτερότητες του αντικειμένου της, είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας και δεν εισάγει υπέρμετρους περιορισμούς στην πρόσβαση στη διαγωνιστική διαδικασία σε βάρος ειδικής κατηγορίας οικονομικών φορέων όπως οι ΜΜΕ. **(v)** Η ως άνω εξαίρεση αφορά κυρίως στον καθορισμό στα έγγραφα της σύμβασης του τρόπου πλήρωσης της τεχνικής και, δευτερευόντως, κατά τη συστηματική ερμηνεία των διατάξεων, της χρηματοοικονομικής ικανότητας από τα μέλη της ένωσης (βλ. άρθρο 19 παρ. 2 και για τις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου II, άρθρο 254 παρ. 3 εδ. α', σε συνδυασμό με τα άρθρα 305 παρ. 2 και 307 παρ. 2 του ν. 4412/2016, καθώς και άρθρα 19 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 37 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ -πρβλ. ΕλΣυν Έβδ. Τμ. 451/2024, σκ. 8iii, απόφαση ΔΕΕ της 2.6.2016,

Pirpo Pizzo, C-27/2015, σκ. 28 και 33, και contra ως προς το ζήτημα της εν γένει δυνατότητας εισαγωγής παρεκκλίσεων από τις αναθέτουσες αρχές για τον τρόπο πλήρωσης ικανοτήτων αμιγώς οικονομικής φύσης ΕΛΣυν VI Τμ. 979/2019, σκ. IV, και Προτάσεις Γενικού Εισαγγελέα επί της ίδιας υπόθεσης Pirpo Pizzo, C-27/2015, σκ. 41). **(vi)** Δοθέντων όλων των ανωτέρω, ο κανόνας αναφορικά με την πλήρωση των απαιτήσεων χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής ικανότητας από ένωση οικονομικών φορέων είναι ότι αυτή έχει το δικαίωμα να επικαλείται είτε τη δυνατότητα ενός είτε το άθροισμα της ελάχιστονος οικονομικής ή τεχνικής δυνατότητας περισσοτέρων ή και όλων των μελών της. Και ενώ η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να αποδέχεται τη σόρευση των δυνατοτήτων περισσότερων φορέων προς εκπλήρωση των ελάχιστων απαιτήσεων ικανότητας που θέτει, ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο να υπάρχουν εργασίες με ιδιαιτερότητες που απαιτούν ικανότητα μη δυνάμενη να προκύψει ως άθροισμα της ελάχιστονος ικανότητας περισσότερων οικονομικών φορέων. Για τον λόγο αυτό, σε μια τέτοια περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή μπορεί ευλόγως να απαιτήσει το ελάχιστο επίπεδο της οικείας ικανότητας να καλύπτεται από έναν μόνον οικονομικό φορέα ή, ενδεχομένως, από περιορισμένο αριθμό οικονομικών φορέων, στον βαθμό που η απαίτηση αυτή σχετίζεται και είναι ανάλογη προς το αντικείμενο της οικείας συμβάσεως και δεν υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2.6.2016, Pirpo Pizzo, C-27/2015, σκ. 28, και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Swm Costruzioni 2 και Mannocchi Luigino, C-94/12, σκ.33-36, πρβλ. ΕΛΣυν Έβδ. Τμ. 741/2022 σκ. 8). Σε κάθε περίπτωση, οσάκις η αναθέτουσα αρχή εισάγει παρέκκλιση από τον κανόνα του άρθρου 307 παρ.2 εδ. ε' (βλ και άρθρο 78 παρ. 1 εδ. ζ' του ιδίου νόμου) περί του δικαιώματος της ένωσης οικονομικών φορέων να επικαλείται για την πλήρωση του κριτηρίου της χρηματοοικονομικής επάρκειας την ικανότητα ενός ή περισσοτέρων εκ των μελών της, οφείλει να αιτιολογεί ειδικώς την επιλογή της αναφέροντας τις ιδιαιτερότητες και τις συνθήκες της υπό ανάθεσης σύμβασης που την οδήγησαν στην τοιαύτη επιλογή, προκειμένου να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της νομιμότητάς της (βλ. ΕΛΣυν Έβδ. Τμ. 451/2023 σκ. 8).

11. Με τα δεδομένα αυτά, το Δικαστήριο κρίνει ότι, όπως ορθώς δέχθηκε το Κλιμάκιο, αν και με μερικώς διάφορη αιτιολογία, ο όρος που προβλέπεται στο άρθρο 2.2.5 της διακήρυξης του ελεγχόμενου διαγωνισμού, σύμφωνα με τον οποίο, σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η απαίτηση χρηματοοικονομικής επάρκειας περί ελάχιστου μέσου γενικού ετήσιου κύκλου εργασιών κατά τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις, ποσού τουλάχιστον 400.000 ευρώ, πρέπει να καλύπτεται από όλα τα μέλη της, αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας, διότι εισάγει παρέκκλιση που δεν δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους, συνεχόμενους με τη φύση, την πολυπλοκότητα ή τις ιδιαιτερότητες του

αντικειμένου της σύμβασης, και υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο, εισάγει συνεπώς, ανεπίτρεπτο, υπέρμετρο περιορισμό στην πρόσβαση στο διαγωνισμό σε βάρος των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων. Ειδικότερα και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 10 της παρούσας, η διακριτική ευχέρεια του αναθέτοντος φορέα να καθορίζει στα έγγραφα της σύμβασης τα κριτήρια χρηματοοικονομικής επάρκειας και τον τρόπο πλήρωσης αυτών σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων δεν είναι απεριόριστη. Και ενώ ο κανόνας είναι το δικαίωμα της ένωσης να στηρίζεται στην ικανότητα ενός ή περισσότερων από τα μέλη της ή και τρίτων, ήτοι να μπορεί να επικαλεστεί τη ικανότητα είτε ενός εκ των μελών της, είτε σωρευτικά περισσότερων ή και του συνόλου αυτών, κατ' επιλογήν της, ο αναθέτων φορέας δύναται, αιτιολογώντας προσηκόντως της κρίση του, να επιβάλει περιορισμούς και παρεκκλίσεις στον κανόνα αυτό απαιτώντας το ελάχιστο επίπεδο της οικείας ικανότητας να καλύπτεται αυτοδύναμα από έναν μόνον οικονομικό φορέα και αποκλείοντας την άθροιση ικανοτήτων. Τούτο δικαιολογείται μόνο σε ειδικές περιστάσεις, διότι, όπως προαναφέρθηκε, περιορίζει το δικαίωμα πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης, καθόσον αυτές «αθροίζοντας» τις δυνατότητες τους θα μπορούσαν να διεκδικήσουν διαγωνισμούς υψηλότερων απαιτήσεων, στις οποίες αδυνατούν να ανταποκριθούν αυτοδύναμα. Στην προκειμένη, ωστόσο, περίπτωση, ο όρος του άρθρου 2.2.5 της διακήρυξης, ο οποίος απαιτούσε, σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι ελάχιστες απαιτήσεις χρηματοοικονομικής επάρκειας να καλύπτονται «από κάθε μέλος της ένωσης» -όρος, ο οποίος, σημειωτέον, επαναλαμβάνεται, με την ίδια επακριβώς διατύπωση, και στο άρθρο 2.2.4 «περί καταλληλότητας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας» και στο άρθρο 2.2.5 περί τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας» -είναι υπέρμετρα περιοριστικός, καθώς αποκλείει όχι μόνο τη σώρευση ικανοτήτων, που επιτρέπεται υπό ειδικές περιστάσεις, αλλά κατ' ουσίαν τη στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων. Περαιτέρω, ο όρος αυτός είναι, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, αρκούντως σαφής, καθώς δεν καταλείπεται ουδεμία αμφιβολία ως προς το νόημά του, κατ' απόρριψη του προβαλλόμενου ισχυρισμού της προσφεύγουσας αναδόχου ότι το αληθές νόημα της συγκεκριμένης πρόβλεψης, ερμηνευόμενης σε συνδυασμό με την πρόβλεψη του άρθρου 2.2.8.1 ότι «οι ενώσεις οικονομικών φορέων δύναται να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων», είναι ότι οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις αρκεί να καλύπτονται από ένα μέλος της ένωσης. Μία τέτοια ερμηνεία ουδόλως συνάγεται από το άρθρο 2.2.5 της διακήρυξης, το περιεχόμενο του οποίου έρχεται σε προφανή αντίθεση με την ως άνω πρόβλεψη του άρθρου 2.2.8.1 της διακήρυξης, που προέρχεται από την αντίστοιχη ρύθμιση του σχετικού πρότυπου τεύχους της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. για διαγωνισμούς έργων κάτω των ορίων. Επομένως, η

πρόβλεψη αμοιτέρων των ανωτέρω ρυθμίσεων στην ίδια διακήρυξη δημιουργεί μάλλον σύγχυση στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, παρά φωτίζει το «αληθές», κατά την προσφεύγουσα, νόημα της επίδικης ρύθμισης του άρθρου 2.2.5 της διακήρυξης, καθώς πρόκειται περί αντιφατικών μεταξύ τους προβλέψεων. Μετά και τις ανωτέρω παραδοχές, αλυσιτελώς προβάλλεται από την προσφεύγουσα ότι η πρόβλεψη του άρθρου 2.2.5 της διακήρυξης, υπό την ανωτέρω «αληθή», κατά την προσφεύγουσα, έννοιά της, δικαιολογείται από την πολυπλοκότητα και έκταση του υπό ανάθεση έργου. Σε κάθε περίπτωση, οι συγκεκριμένοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι απορριπτέοι και ως αορίστως προβαλλόμενοι, αλλά και ως ουσία αβάσιμοι, λαμβανομένου υπόψη ότι το υπό ανάθεση έργο (μικρού, άλλωστε, προϋπολογισμού) περιλαμβάνει συνήθεις υδραυλικές εργασίες συντήρησης, καθαρισμού και λειτουργίας συστημάτων αναρρόφησης λυμάτων και αντλιοστασίων και του σχετικού ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού. Πέραν του ότι δεν τεκμηριώνονται εν προκειμένω από την ίδια την αναθέτουσα αρχή η ιδιαιτερότητα και η πολυπλοκότητα του έργου, που θα δικαιολογούσαν την παρέκκλιση από τη γενική αρχή ότι η ένωση οικονομικών φορέων έχει δικαίωμα να επικαλείται είτε τη δυνατότητα ενός είτε το άθροισμα της οικονομικής ή τεχνικής δυνατότητας περισσοτέρων ή και όλων των μελών της για την απόδειξη της πλήρωσης των κριτηρίων χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής καταλληλότητας. Ούτε επαρκεί ο σκοπός δημοσίου συμφέροντος (προστασία της δημόσιας υγείας) που το έργο επιτελεί για να δικαιολογήσει μια τέτοια παρέκκλιση, καθώς δικαιολογούνται μόνο περιορισμοί συνδεόμενοι με το αντικείμενο και τις συνθήκες εκτέλεσης της σύμβασης. Εξάλλου, δεν προκύπτει σε καμία περίπτωση η αναγκαιότητα θέσπισης του εν λόγω περιορισμού, πολλώ δε μάλλον που αυτός αφορά στην οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ως προς την οποία όλα τα μέλη της ένωσης ευθύνονται εκ του νόμου αλληλεγγύως και εις ολόκληρον έναντι της αναθέτουσας για την εκτέλεση της σύμβασης. Πέραν αυτού, ο ισχυρισμός ότι μεγάλος αριθμός εργοληπτικών επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται σε αντίστοιχου οικονομικού μεγέθους υδραυλικά έργα, πληροί ευχερώς τον απαιτούμενο κύκλο εργασιών και, επομένως, ήταν δυνατή η ανάπτυξη επαρκούς ανταγωνισμού στον διαγωνισμό αβασίμως προβάλλεται, διότι η συγκεκριμένη απαίτηση αποκλείει το δικαίωμα μικρότερων επιχειρήσεων, χαμηλότερων τάξεων, που δεν καλύπτουν αυτοτελώς την εν λόγω προϋπόθεση, να συμπράξουν σε ένωση, προκειμένου να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό ικανοποιώντας την οικεία απαίτηση με σωρευτική επίκληση των δυνατοτήτων των μελών τους (βλ. Εβδ. Τμ. 451/2023, σκ. 27). Τέλος, απορριπτέος ως αβάσιμος είναι και ο δεύτερος λόγος της κρινόμενης προσφυγής, σύμφωνα με τον οποίο η συγκεκριμένη πλημμέλεια δεν είναι ουσιώδης, διότι ο απαιτούμενος κύκλος εργασιών ήταν πολύ μικρός σε σχέση με τον προϋπολογισμό της σύμβασης

και μπορούσε ευχερώς να καλυφθεί από μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων και, ως εκ τούτου, δεν περιόρισε, τελικά, την ανάπτυξη ανταγωνισμού, γεγονός που αποδεικνύεται από το ότι στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία συμμετείχαν δύο οικονομικοί φορείς. Και τούτο, καθόσον η συμμετοχή στον συγκεκριμένο διαγωνισμό, ο οποίος δεν προκύπτει ότι χαρακτηρίζεται, όπως προαναφέρθηκε, από ιδιαίτερη πολυπλοκότητα ως προς το φυσικό αντικείμενό του, μόνο δύο οικονομικών φορέων κρίνεται περιορισμένη, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι η δεύτερη συμμετοχή ήταν προφανώς απαράδεκτη. Εξάλλου, όπως ορθά διαπίστωσε και το Κλιμάκιο, στον διαγωνισμό δεν μετείχε κανένας οικονομικός φορέας με τη μορφή της ένωσης, επομένως, ο επίμαχος όρος ενδεχομένως λειτούργησε αποτρεπτικά για τη συμμετοχή μικρού μεγέθους επιχειρήσεων και κατ' αποτέλεσμα επηρέασε την ανάπτυξη ελεύθερου ανταγωνισμού.

12. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει η κρινόμενη προσφυγή να απορριφθεί, να μην ανακληθεί η 352/2024 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου και να διαταχθεί η κατάπτωση υπέρ του Δημοσίου του κατατεθέντος για την άσκηση της προσφυγής παραβόλου (βλ. άρθρα 310 παρ. 1 και 336 παρ. 1 του ν. 4700/2020).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προσφυγή της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

Δεν ανακαλεί την 352/2024 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Διατάσσει την κατάπτωση του κατατεθέντος παραβόλου υπέρ του Δημοσίου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε σε τηλεδιάσκεψη, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020, στις 19 Νοεμβρίου 2024.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΒΛΑΧΑΚΗ**

**Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΠΡΑΣΙΑΝΑΚΗ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΖΕΝΟΥ**

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου, στις 17 Δεκεμβρίου 2024.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΒΛΑΧΑΚΗ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΖΕΝΟΥ**